

DEBRECZENI HIRLAP

Elfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 2 frt. 50 kr., egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.
Kiadó tulajdonos:
Kutasi Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1664. sz. Dr. Dusóczy ház
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház
Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Tisza Kálmán proklamációja.

Debreczen, okt. 2.

(r-y.) Tisza Kálmán, bukása óta először, megint odaállott a nyilvánosság ítélőszéke elé. Az angol államférfiak és a német császár példáját követve, politikai beszédét nem szószékről, hanem pohárral a kezében, fehér asztalnál mondta el.

A formát elég jól választotta. Mert beszédén államférfiúi méltóság és angolos mérséklet ömlött el. A régi Tisza kiméletlen modorából semmi; a maró gúnynak, a valóságából mindent kiforgató taktikus csürés-csavarásnak se hite, se hamva: csupa nyugalom jellemezte az egész szónoklatot.

El kell ismernünk, hogy a hosszabb ideig csak titkos intrikák, klikk-szellem és más ilyen kicsinyes dolgok révén emlegetett államférfiú visszatérése a politikai küzdelmek terére ebben a nagyváradi szűzbeszédben eléggé rokonszenves volt.

Am ezzel még nem azt mondjuk, hogy Tisza beszédje nem hozott újabb veszedelmet beteg parlamenti viszonyainkra.

Mert Tisza Kálmán csöndes folyású, csaknem filozófikus nyugalomú beszéde ebben a szelid formájában is kész proklamáció, csak hogy elűt a proklamációk sablonjától. Abban tudniillik, hogy nem lázit, nem fenyeget, nem csap hadi lármát, hanem minden cziczomázás nélkül proklamálja a többség föltétlen párturalmát.

Apponyi hadüzenetére semmit sem

válaszol. E helyett egész lírai bőbeszédűséggel, melankólikus hangon foglalkozik saját bukásának belső okaival. Ezek a szubjektív nyilatkozatok nem támadhatók meg; bár Kossuth Lajos, — vagyis, a hogy Tisza nevezi, „az az illető egyén“, — nem a legnemesebb módon van benők aposztrofálva. Végre is Kossuth Lajost fölsőleges megvédelmezni Tisza Kálmán egyéni felfogása ellen.

Hanem a mi a beszéd sarkköve, az érdemi meg a politikusok legnagyobb figyelmét. Tisza Kálmán ugyanis tiltakozik az ellen a föltevés ellen, mintha a kormánypártban Tisza-klikk volna, mely a többség megdöntésére törekednék. Híszén — ugymond — a kompakt többséget ő teremtette meg, nem lehet hát, hogy most ő törekednék azt megbontani. És ekkor kimondja, hogy egészséges parlamentárizmus nálunk csak úgy képzelhető, ha a többség még kompaktabb, még erősebb lesz. És itt hivatkozik az osztrák többség helyzetére.

Hát igaz, — erős többség nélkül bajos kormányozni. Mikor az osztrák kormány, csak hogy többségét biztosítsa, kénytelen a legellentétebb velleitásokat legyezgetni, — biz ez siralmas dolog. De az osztrák viszonyok nem hasonlíthatók össze a mi állapotainkkal. Ausztriában a parlament százféle elemből áll; csupa ellentét, csupa töredék, furcsánál furcsább pártcsoportok: ezek a tényezők, melyekkel az osztrák kormánynak számolnia kell.

Ezzel szemben a magyar parlamentben eszmék, elvek küzdenek és ezeket a többség irtóztató párturalma egyszerűen agyonnyomja.

Szép dolog az a kompakt többség és bizony tapsolnánk neki, ha a nemzeti aspirációk teljes kielégítését jelentené. De a míg azt látjuk, hogy a többség nálunk a pártfegyelem rabszolgajárma alatt nyög, hogy önállósága, szabad akarata nincs: meg kell döbennünk attól a halálos vészrejtő kívánságtól, hogy ez a roppant kolosszus, a féktelen párturalom még erősödjék!

Természetes, ha a többség támogatásával a kormány a nemzeti célokat lángoló lelkesedéssel és politikai férfiasággal szolgálná, — többségének gyarapítása nem adna aggodalomra okot. De mikor azt kell tapasztalnunk, hogy a többség nem-gondolkodó, érzéketlen, engedelmes, bedresszított tömeg: önkéntlenül az alkotmányos uralmat kell féltelnünk a párturalomtól.

Érdekes, hogy Tisza Kálmán a csúful összezsugorodott reformjavaslatról és Szárpáry cselekedeteiről mélyen hallgat.

Annál nyiltabban szegez fegyvert a függetlenségi párt obstrukciós vezéreinek. Kimondja, hogy a nemzet felejtse otthon azokat, a kik az obstrukciót csinálták. Ez határozott csataterv a függetlenségi párt ellen. És úgy látszik, Tisza Kálmán jól ismeri a kormány terveit a jövő választásokra nézve. Ez is különben összefügg a

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Színházi levél.

Debreczen, okt. 2.

Az első színlap kiröppent; az első szót a bájos arcu muzsa elszavalta: im tehát, a mit annyian vártak, kíváncsiak, várakozók és minden jót remélők, — beteljesült, a színház oltárán meggyújtották az áldozatot.

Nem akarok jósnak beállni; előre nem tudhatom, vajjon az áldozat lángja ég felé fog-e lőgni, hogy kedvesen fogadják odafönt az istenek, vagy pedig lecsapódik füstje a földre s a rőghöz tapad, lent kóvályogva, mint a szárnyaszegett madár.

Annyit azonban az előkészületekből és a tegnapi látott első előadás apró tanulságaiból kivettem, hogy erős ambícióval, komoly igyekezettel és elég biztos tudással állunk szemben.

Valami nagyot, rendkívülit a debreczeni színházról várunk nem lehet. Kifejtettem mindjárt első levelemben, hogy ehhez radikális reformok kellenének, első sorban Magyarország vidéki színészetének a fővárostól való emancipálása, új centrumok teremtése és a többi. Ilyesmit pedig, ma még, alig kívánhatnánk a mi magánvállalkozónk erejéből.

Nézem hát, sőtét szemüveg nélkül, se nagyítót, se kisebbítőt nem használva, jó szemmel és jóindulattal a törekvést, melynek tegnap mindjárt eredményét is élvezhette a közönség.

Mert tessék elgondolni: az ország minden részéből szerződött össze Leszkay társulatát. A tagok nagy része fiatal kezdő. A társulatnak, így a mint azt a véletlen vagy a szerencsés érzék összehozta, műsora egyáltalán nem volt. Tizenöt nap alatt tehát először műsort kellett összeállítani, még pedig olyant, mely 1.) a közönséget kielégítse, 2.) alkalmat adjon a kiválóbb tagoknak kedvező bemutatására, 3.) a zsenge tehetségek erejét meg ne haladja s nekik mégis kedvezzen, hogy első föllépésük bátorságot öntsen lelkükbe s érdemes legyen a közönség részéről némi biztatásra.

Már most tessék elgondolni, hogy ebben a műsorban a régi színészek a kezdők kedvéért, kénytelenek voltak egy-egy kitűnően betanult szerepüket két héten át reggeltől estig tizenkétszer végig próbálni. Mennyi idegességet, mennyi jogos türelmetlenséget kellett a művezetőnek és a rendezőknek leküzdeniük!

És lám a bemutatás sikerült. Az igaz, hogy a közönség fölötté kedves volt. A taps a levegőben uszott, a lobbanó hangulatot a néző úgy szólván léleketével szívta magában. De a közönség szeretetreméltósága nem von le az igazgató, a műzei s a rendezők érdemeiből semmit. Ha megmaradnak ezen a jó úton, a tövises pálya sok virágot fog nekik teremni.

A mi az első előadás négy részét illeti: legzajosabb volt természetesen az első. K. Hegyesi Mari asszony, a ki Váradi ünnepi prologját búbajos hangja teljes varázsával szavalta, a közönséget egészen megigézte.

Zrinyi esküjében Peterdi rendezésének

műgondja mellett az összejátszás korreptsége is fokozta a hatást.

A Czigánybáró első felvonását szintén zajos tetszéssel fogadta a közönség. Taps, kihívás, ismétlés volt bőven. Nők és férfiak egyaránt megtalálták a módját, hogyan kell a közönség szívéhez férközni.

A ballet tündérlánca is rózsákkal fonta körül fiatalok és öregek kedvét. A két magántáncosnő a karral nyolczásban, bár kissé még a tökéletes taktus csorbitásával, — de ügyesen és kellemesen mutatta be a lábak költészetét.

A villamos világítás illuziót keltő hatása is érezhető volt. Kár, hogy a kísérletek még mindig tartanak, — hol sötét lesz, hol rossz helyre vetődik a fény. Szóval a világító mester még nem biztos a mesterségben.

A Czigánybáró erkélyjelenetében meg éppen hibás a világítás. Ott csak az erkélyre vetődhetik villamos fény, a cigányviskónak árnyékban kell maradnia.

Hanem azért a közönség olyan tapsosztogató kedvében volt, — hogy még a villamfejlesztő gépet is a lámpák elé szerette volna hívni.

Annál nagyobb volt esodálkozásom a fölött, hogy csaknem minden taps közé vegyült püsszegés is. Ez úgy látszik ostorozni való debreczeni szokás. Mihelyt valaki nem kívánja a megismétlést vagy sokalja a tapsot, belepüsszeg, a nélkül, hogy a megtapsolt ellen kifogása lenne. Tisztelt közönség, ez csunya szeplo a te kedves mosolygó arcodon! A püsszegés ilyen módon

többség terjeszkedésének és megerősítésének proklamálásával.

Kétségtelen, hogy a Tisza Kálmán higgadt, világos beszéde nagyban hozzájárult a politikai helyzet tisztázásához. De ez éppen nem jelenti a parlamenti békét. Sőt ellenkezőleg, a mit a tisztuló helyzet mutat, az mind csupa harc és háború. Harcz az utolsó ülészakon át és háború a jövő választások mérkőzéseiben.

Kivánjuk, hogy e tusából majdan erős többség és erős ellenzék kerüljön ki. De az erős többség ne jelentsen vak elvtelenséget, eszköznek beálló engedelmes hadat, hanem jelentse a nemzeti érdekek szolgálatát és jelentse nemzeti politikát: akkor mi is örömmel zengjük a hozsánát.

— Szalavszky és a magyarosítás. Szalavszky Gyula, a kis belügyi államtitkár, a híres közigazgatási reformjavaslat szerzője, egyúttal a felvidéki közművelődési egyesület elnöke. Ő mondta azokat a szép szavakat is, hogy meg kell törnünk azokat az utakat, melyek oda vezetnek, hogy Magyarország teljesen magyar legyen. Es erről a derék magyar hazafiról most az a hír, hogy a felvidéki magyarosító egyesület hivatalos lapját, a Felvidéki Nemzetőr-t, mely felső Magyarországon nemzeti missziót teljesített, ő buktatta meg. Ugyanis elrendelte, hogy a megszavazott szubvenziót a lapnak csak a hátraleékos tagdíjak terhére fizessék ki. Mivel pedig a hátraleékos tagdíjak behajtásáról megelégedett gondoskodni: a lap, az egyesület lelkes organuma, megszűnt. Szalavszkyról különben régen rebesgetik már a felvidéken, hogy a magyarosításnak nem igaz barátja, sőt titkon szemet huny a pánszláv üzemek előtt. A kultúregyesület elnöki székében is csak azért ül, hogy a magyarosítás tűzét fekezze. Ily belügyi államtitkár alatt nem csoda a Kochmeisterek létezése.

— Boulanger. A tragikus véget ért Boulanger halálához a külföldi sajtó egyhangulag azt a politikai reflexiót fűzi, hogy a tábornok öngyilkossága mélyebb nyomot nem hagy a közéletben, legföljebb az a hatása lesz, hogy túlzó radikalizmussal kacérkodó pártja most már teljesen felbomlik. Midőn a rideg nekrológokat olvassuk, akaratlanul a francia nép politikai

félszégeit látjuk megelevenedni a Boulanger operetti alakjában. Ime, ez a szerelmes borbélylegény nyel egyenlő nivóra süllyedt, szentimentális vén öngyilkos volt a francia nép politikai abszurdjainak csodákat ígérő délibábja. Futottak utána, a revanch hőst látták benne; egy időben odáig emelkedett, hogy a köztársaságot féltették tőle, azt hitték, magához ragadja a hatalmat s egykor rettegett és bámult komédiás előbb elzüllött, azután boulevard-dráma hősévé törpült, végül pedig öngyilkossága révén a kórház pléhasztalára került. És a francia nép újabb fantomokat kerget. Mit neki Boulanger! . . . mikor javában dühöng az orosz láz . . .

— Az országgyűlés megnyitása. Holnap nyílik meg az országgyűlés utolsó ülészaka. Zajos viták, heves küzdelmek fogják emlékeztetessé tenni. De ha a nemzet színe előtt be kellene számolnia munkálkodásáról, tud-e majd valamivel előállni, — ez a jövő titka. Beszélnek ugyan egyes törvényjavaslatok benyújtásáról, meg a klotür behozataláról. De pozitív formában csak azt tudjuk, hogy a tisztviselők fizetésének főlemeléséről szóló törvényjavaslaton kívül a budgetvita, később a delegációk tárgyalásai foglalják el az ülészak jórészét. Azután a pártok feyverkezni fognak a tavaszi választásokra.

— Fejérváry báró ellen. Polónyi Géza beszámolójában kijelentette, hogy a függetlenségi párt harczot indít a honvédelmi miniszter ellen. Sokan ebből azt következtették, hogy a párt ismét az obstrukció feyvereihez nyul. Erről azonban szó sincs. A függetlenségi párt a honvédelmi költségvetés tárgyalásakor mindent el fog követni Fejérváry megbuktatására, de az osztrák-magyar fajta báró sokkal jelentéktelenebb politikai egyéniség, semhogy ellene egy párt oly feyvereket használhatna. Különben a függetlenségi pártnak ugys szövetségese a közvélemény, sőt részben a kormánypárt is, mely nagyon érzi, hogy népszerűtlenségét leginkább Fejérvárynak köszönheti.

A demokratikus zóna.

— Utí kép a szomszédból. —

Hiába, csak nagy mester az a telefonos, edízonos, mikrofonos, zónajegyes Baross Gábor! Egy csapásra mindig két legyet talál. Ime a zónáról is az ember azt hitte volna, hogy csak a személyforgalom emelésére

hozta be. Pedig hát az a célja, hogy az ország testében minden ér a szívbe, Budapestre fusson össze. Kisült, hogy Baross másik legye a zónával az volt, hogy Magyarország arisztokratikus hajlamait megölje és a teljes demokratikus elvet diadalra segítse.

Eddig csak a templomban voltak az emberek demokraták. Habár a dandy ott is féllábon ácsorog, míg a kérges tenyerű munkás leborulva veri a mellét. Es az ezüstkapcsos imakönyv kaczer olvasója bizony ott is kényesen elhuzódik az öreg betűs zsoltárt motyogó koldus anyókától.

De tessék a m. á. v.-on utazni! Ott uralkodik a valódi demokraczia!

Mióta a zóna beütött, megszűnt a különbség az utasok közt. Régebben a III-ad osztályu jeggyel utazók szent áhitattal néztek az I-ső osztályon utazókra. Ma már ledől köztük az elválasztó fal; és bizony az első osztály bársonyülésén gyakran kerül a méltóságos ur mellé egy-egy zsiros szomszéd.

De a legnagyobb haladást ezen a téren a napokban tapasztaltam.

Ladányban vagy huszonöt munkás föl akart szállni a vonatra, hogy Szajolra utazzanak.

De a világért sem volt egy hely sem az egész vonaton. A III-ik osztály zsufolva, a II-ik osztály is szinig telve. Igen ám, de a huszonöt szajoli már megváltotta a jegyét — és menni akart haza.

Kalauz az öt világrészért se mutatkozott volna. A jó munkások e közben észrevették, hogy van a vonaton egy pompás első osztályu szalonkocsi, melyben csak egy ölebes német dáma, meg egy ijedős természetű bankár ül. Utezu! neki! fölugráltak hát egy-kettő a szalonkocsiba és a — vonat elindult.

No hiszen volt rémület és sikoltozás. De a jó emberek nem törődtek ezzel. Ha már megfizették, asszonyrak az árát, hát le is ültek.

Es elhelyezkedtek a bársony székekre; a kartámasztókra felgugoltak, a szőnyegre is letelepedtek amugy juhászosan. Némelyik a tarisznyáját bontogatja és elkezdett falatozni; mások a hamutartóban észrevették a szivarvégeket és nagy élvezettel bagózták be az illatos havannák csukkait . . . Pompás kép volt, a demokraczia valóságos diadala!

Ezt nézte volna meg Baross Gábor ő kegyelmessége! . . .

Hanem hát neki is van ám esze . . . Ő ebben a demokratikus zóna-világban különvonnaton utazik. **Dongó.**

a hogy azt tegnap este észleltem, özön, udvariatlan, idegességre valló cselekedet. Ha valakit érdemtelenül forszírozva tapsolnak házi bálványozói: értem a püsszegést, — boszankodásunkat fejezi ki. De ebben az alakjában, a melyben tegnap jelentkezett, — elítélem föltétlenül.

Még egy üzenet a szinlap fogalmazójának. Vigyázni kell a korrekt magyarságra, a tisztá irodalmi nyelvre a szinlapon. Legelső és egyetlen műintézetünk, a nemzeti színház szinlapjai is gyakran elszomorítóan hibás, magyartalan fogalmazással válnak szegényére az intézetnek. De mi ilyenekben ne menjünk a nemzeti színház nyomán. A legmagyarabb város színházában ócska nyelvi botlásokat, gyarló fogalmazást nem szabad történi.

Divéki.

A végrendelet.

— Angol történet. —

London egyik ó-konzervatív jellemű embere volt Pergamen közjegyző; elég kiterjedt ismeret-sége volt és a városból sokan keresték föl irodáját. Sajátságos tulajdonsága volt azonban, hogy ha egy ügyfél először jött hozzá, azzal szemben fölötte gyanakvó volt, míg ismert ügyfeleihez teljes bizalommal viseltetett.

Ily föltétlen bizalma volt Downing John urhoz, ki éppen e perczen lépett a közjegyzői irodába. Előre haladt koru, beteges egyén, kiről azonban tudva volt, hogy jövedelmező papírjaiban szép vagyona van.

Downing ur bocsánatot kért, hogy ily későn alkalmatlankodik, — az idő 5 és 6 óra közt volt

már — aztán a fejét takaró nagy sált összéb huzta, melylyel, hogy a meghülésstől óva legyen, még szeméit is eltakarta s száját is annyira elburkolta, hogy csak halk hangokat adott, néha néha egyet köhécselt, mint a mellbetegek szoktak.

A közjegyző halva a köhécselést, figyelmezteté vendégét, hogy a beteges embernek nem jó ily későn a hűvös levegőre kimenni.

— Nem tudja senki, hogy hazulról eljöttem, szölt az érkezett. Hozzámtartozóim azt hiszik, hogy mellbajom folytán most ágyamban fekszem. De én eljöttem. Közös barátunkat Turnbull tábornokot kértem meg, ajánljon nekem egy hírneves s lelkiismeretes közjegyzőt, kinek nemcsak őszinteségében, hanem hallgatagságában is megbízhatom. Ő erre nekem egy önhöz szóló levelet küldött és én siettem azt önnek személyesen elhozni. Most új végrendeletet óhajtok alkotni, — folytatá Downing, miután párszor erősebben köhögött. Végrendeletemben ugy intézkedem, hogy előreláthatólag rokonaimnak nem lesz inyükre s ezért oly egyénnel akarom fogalmaztatni, — kinek a jogászvilágban elismert tekintélye van.

— Tehát némi elővigyázattal, nemde?!

— Igen, s egyúttal önre akarom ruházni végrendeletem végrehajtását is uram. Önnek feladata lesz, végintézkedésemet érvényre emelni, ha azt netalán valaki perrel támadná meg.

— Alig hiszem, hogy bokros elfoglaltságom mellett e megtisztelő megbízást elvállalhatom, — felelt a közjegyző, előre gyanitva, hogy oly végrendeletéről van szó, mely a rokonokat törvényes jogaikban megrövidíti.

— Természetesen nem kívánom azt öntől díj nélkül, — kezdé meggyőzni Downing, a közjegyzőt, — ön számára, fáragságáért 500 guineát

hagyományozok, melyet ön, ingóságaim elárverzetése után azonnal felvehet.

— Végelhatározásomat a körülményektől teszem függővé, kérem tudassa velem a végrendelet pontozatait!

— Nem sokból áll az. Nőtlen vagyok, mint tudja, egyetlen közeli rokonom az unokaöcsém, ez a fiu oly háládatlanul viselte magát irányomban, hogy elhatároztam, hogy őt az örökségből teljesen kizárom.

A közjegyző tollat vett, s kérte látogatóját, folytassa a többi feltételeket.

— Összes vagyonomat Schellen Alfréd Edwardnak hagyom, kit önnel együtt végrendeletem végrehajtójává nevezek ki.

— S ki az a Schellen?

— Szolgám.

— Jól meggondolta tettét uram?!

— Igen. Schellen jól nevelt, művelt ember, s inkább barátom, mint szolgám, kinek hálával tartozom. Ő bizonyosan észszerűbben fogja használni öröklendő vagyonomat, mint azt unokaöcsém tenné.

Másnap este ismét meglátogatta Downing a közjegyzőt, aláírta a kész végrendeletet, melyet Pergamentnél letéteményezett, kifizette a felszámított munkadíjat s távozott.

Pár hét mulva az örökhagyó meghalt. A közjegyző fölkereste a szerencsés örökösst. Kiborotvált arczu, nyugodt, csendes természetű művelt embernek találta Schellen, ép olyannak, minőnek az örökhagyó festette örökösét. Az örökség közlésére meglepettnek látszott; de nem volt felindult.

Az elhunytunak unokaöcsése a temetésre Londonba érkezett. A mint a közjegyző a végrendelet tartalmát közölte vele, legkisebb meg-

Apró gondolatok.

— A színház előtt. —

Két ballerina beszélget egymással — Tévedsz, ha azt hiszed sohasem voltam kísértésben. Egy reggel arra ébredtem, hogy szeretek valakit, de azért — szavamra mondom — hű maradtam elveimhez.

És a másik mosolygva felel:

— Elhiszem, mert reggel volt, lett volna csak este.

Kitették a megnyitó előadás színlapját. A falusi ember, aki bejött feleségével az országos vásárra, meg akarta nézni a theátrumot is. Nézik, nézik a színlapot, hogy melyik helyre is menjenek hát?

Támlásszék 80 kr . . . Emeleti zártszék 50 kr . . . Karzat 20 kr . . . Színlap 10 kr . . .

— Megvan anyjuk, a színlapra meg y ü n k.

Jól érzik magukat a csinos kóristánék; nevetgélnek bohóskodnak; majd áttér a beszéd a debreczeni férfiakra.

— Oh, ezek a debreczeni fiatal emberek!

— Hadd el kérlek, olyan szűk keblűek.

— Azon kezdem, hogy nem is érdemes itt szépnek lenni.

Egy Don Juan öreg ur roppant sokat szalagál a kis Marietta után:

— Borzasztó — gondolja magában — Salamonnak hajdan száz neje volt s a bőlcsék közt jutott helye, ma egy nő is elég hogy az ember elveszítse teljesen az eszét.

A kis ballerina élénken társalog udvarlójával, a mikor megpillantja őt egy régi barátjánja.

— Szervusz Toncsi, hogy vagy?

— Köszönöm lelkem, nagyszerűen

— Színésznő lettél?

— Nem, én edesem tánczosnő vagyok.

— Gratulálók!

— Eh, hagyd el még ráfizetek.

— Hát akkor miért szerződtél?

— Furcsa, élni csak kell vala mi ből.

Kópé.

Útdés sem tükröződött arcán. Kijelenté, hogy ő nagybátyja akarata ellenére nősült, s így legkevésbé sem csodálkozik azon, hogy az öreg ur kitagadta őt. De mivel nagybátyja röviddel halála előtt egy levelet irt neki, melyben legkisebb fenyegetőzés sem volt, azt hitte, hogy az öreg ur mégis őt tette örökösévé s azért jött most Londonba.

Két héttel a temetés után Schellen megjelent a közjegyzői irodában s Pergamen irtól 200 font sterling előlegezését kérte addig, míg a végrendeletet a hatóság formászerűleg kihirdeti s érvényesnek nyilvánítja. A közjegyző kiállította az utalványt egyik bankhához, és segédét utasította, hogy az összegről nyugtát állítson ki s irassa alá Schellen ural; s ezzel Pergamen ur elhagyta az irodát, dolgai után látva.

Másnap reggel, midőn a közjegyző irodájába belépett, segédje titokzatosan jelenté neki, hogy ő ma korán reggel a bankháznál volt, s ott a 200 font kifizetését megtiltotta, az utalványt érvénytelennek nyilvánítván.

— Hogyan tehette ön azt, mielőtt velem beszélt volna?

— Azon okból, mert pár héttel ezelőtt, midőn Downing ur nálunk volt s végrendeletét aláírta, észrevettem, hogy jobb kezén jelentékeny forradás van.

— Nos, mi köze ahoz önnek?

— Sajátságos, hogy Schellen urnak jobb kezén ugyanazon a helyen, ép oly hegedése van. Tegnap vettem észre,

E perczen zajtalanul lépett az irodába egy nő. Teljes izgatottságban látszott lenni, s kezében tartva a közjegyző által tegnap kiállított utalványt, szólt: — Uram, mit jelentsen ez? Ő azt mondta nekem, hogy ez utalványra a bankház

Különlék.

* **Kossuth Lajos** végkép lemondott már arról a szándékáról, hogy Nápolyba, vagy Firenzebe költözzék. Lakásán orvosa tanácsára fűdő szobát rendeztetett be és hidegvíz kurát használt. Különböző jó egészségnek örvend s naponként 8—9 órát dolgozik.

* **A dunamelléki ref. egyházkerület** közgyűlése tegnap első sorban az egyházi adók, majd a misszió javadalmazásának kérdése keltek élénk vitát. A pesti traktus szerint csak 20 a vértés aljai szerint pedig 25 százalékot kell a misszióra adni. Hosszas eszmecsere után szavazásra kerülvén a sor, a közgyűlés többsége a 25 százalékos javadalmazást fogadta el. A zsinati előkészítő bizottságnak az iskola ügyéről szóló javaslatát letárgyalta a közgyűlés, melyet ma folytattak.

* **A rabbinus császára.** A tornai zsidók új imaházának felavatási ünnepélye a napokban folyt le. Nem maradt megbotránkozás nélkül a rabbi tapintatlansága, melylyel németül mondott imát a császárról. Szomorú állapot bizony az, hogy egy zsidó rabbi, aki pályára nyolcz-tíz ifjút készít elő évenként nem ismer magyar királyt — akár Kochmeister.

* **Ballagi alapítványa.** A budapesti ev. ref. theologiai akadémia tanári kara Ballagi emlékére arcképét megfesteti az akadémia ülésterme számára s egyuttal azt az alapítványt, a melyet a megboldogult tett kifogja egészíteni, hogy annak kamatai szegény sorsu theologusok fölsegelésére szolgálhasson.

* **Kétéves önkéntesek.** A trieszti 87. ezrednél, hol többnyire olasz származású ifjak vannak a vizsgán, 28 önkéntes közül 11 bukott meg. A bukás oka természetesen, mint mindenütt, ugy itt is a német nyelv volt.

* **A háborgó Szentés.** A szentesi szomorú állapotokra vall az a körülmény, hogy polgármester-választást is harmincz két csendőr őrizete alatt tartott a képviselőtestület. A többség Balogh Jánost óhajtott polgármesterének, akit az alispán még sem akart kandidálni, okul hozván fel, hogy polgármesterségének ideje alatt rendeltenségek voltak az ügykezelésben; s ő ideje alatt volt a Dómei-féle sikkasztás, ő maga fegyelmi vizsgálat, vagyona pedig zár alatt van. Az alispán ezért tartott a nép elkeseredésétől s ezért gondoskodott 32 csendőrrel, a kik jól felfegyverkezve állottak készen. Emez daczára 122 szavazattal a Tasnády 61 szavazata ellenében Baloghot kláltották ki polgármesternek. Az alispán ennek daczára Tas-

200 font sterlinget fizet nekem. A helyett, hogy pénzt adtak volna, úgy bántak ott velem, mint valami zsebtolvajjal, s ide utasítottak önhöz. A pénzzel én Hollandba voltam utazandó, hová ő is követni készült, amint az örökséget felveszi. Ugy látom, meg vagyok csalva, most kezdem belátni a cselszöveget, ő csak el akart ismét távolítani, nehogy tettét eláruljam.

— Kiről beszél kegyed, kedves gyermek? Ki az az ő? kérde a közjegyző.

— Nem ismer rám közjegyző ur? — Én vagyok az, ki önnek az ajtót felnyitottam akkor, midőn ön ő hozzá jött, hogy tudára adja neki, hogy ő a szerencsés örökös Downing ur végrendelete szerint. Láttam volna csak, ön őt akkor este, mikor önhöz jött s felölté boldogult urunk ruháit, úgy nézett ki, mint az igazi Downing ur, én magam sem ismertem rá, pedig jól tudtam, hogy urunk már akkor nagyon betegen fekvő kórágyn, — s végtagjait mozdítani sem tudta.

— Mondja csak gyermekem, volt a megboldogult Downing ur jobb kezén egy olyan sebhagedés, minő Schellen kezén látható?

— Nem, nem volt erre megesküdhetem; perczről-perczre láttam kezeit, mert én ápoltam betegségében.

Pergamen ur nagyot lélezett, titokteljes pillantást váltott segédjével, ki azonnal távozott, — bérkocsiba ült s a rendőrséghez hatatott.

A közjegyző pedig hosszabb táviratot küldött Downing Arthurnak; az elhunyt unokaöcsének.

. . . A többit az olvasóra bizzuk . . .

Margitai.

nádyt deklarálta polgármesternek s ha vezéreinek nem csillapítják, vérontás lesz. A nép plébánosa élén tisztelgett Balogh polgármesternél.

* **A magyar vigszínház** egyesületnek a miniszteriumhoz benyújtott alapszabályait megerősítették. Nem valószínű, hogy a főváros sem kék soká, hogy a vigszínház számára szükséges telket megszavazza. A gyűjtés serényen folyik s nem is eredménytelenül, amennyiben a begyűlt összegből már közelébb meg lehet kezdeni az előmunkálatokat.

* **A nagyhercegnő temetése.** Alexandra nagyhercegnőt — egy pétervári távirat szerint — tegnap temették a Péter-Pál templomból. Tegnap gyászmise volt a ravatalnál, melyen részt vett a csár, a cázné és az uralkodóház többi tagja. A mise előtt és után a közönség megtekintette a koszorúkkal borított koporsót. A mai temetésen is megjelent a csári család, az udvar és a főméltóságok. Mialatt a koporsót a sirbolt elhelyezték, a templom előtt föllállított katonaság megadta a korán elhunyt nagyhercegnőnek a szokásos tiszteletet.

* **A párisi magyarok** egyesülete szokásához híven ünnepelte meg két elnökének Munkácsy Mihály és Zichy Mihálynak nevenapját. Társas vacsorával egybekötött vigalmukon mintegy 60 egyesületi tag vett részt.

Irodalom, művészet.

* **A Kisfaludy-társaság ujjá alakítása.** Fővárosi írói körökben, mint lapunknak írják, az a hír van elterjedve, hogy a Kisfaludy-társaságot a jövő évben egészen új alapon szervezik. Az a czél ugyanis, hogy a tagok számát fölemelik százra és az újabb írói nemzedék minden tehetséges tagját beválasztják a társaságba, hogy a munkálkodás szélesebb körű s általános legyen. Az akadémia újabb, alapítványokban és szervezeti szabályaiban meghatározott hivatása ellenére, a szépirodalmat nagyon mellőzi. Ezen a bajon akar segíteni a Kisfaludy-társaság.

* **Munkácsy itthon.** Munkácsy Mihály tegnap este Párisból Budapestre érkezett. A művész tanulmányokat akar tenni az új ország ház falára készülő nagy képéhez, melynek tervvázlatát már Párisban elkészítette; de az egyes alakokhoz még magyar típusokra van szüksége.

* **Uj irodalmi részvénytársaság.** A fővárosban nemrég alakult uj irodalmi társaságnak, a Cosmos-nak, rosszul választott neve van, de szándékai annál szebbek. Már új évre, mint nekünk jelentik, egy nagyszabású szépirodalmi illusztrált heti lapot indítanak, mely a francia, német és angol képes folyóiratokkal fog versenyezni.

* **Simoni Nagy-Sándor-képe** meg az akvarell-festmények gyűjteménye már látható a budapesti műcsarnok termeiben. Simoni képe nem a világhódító nagy Sárdort tünteti föl, hanem egy szkeptikus, életunt, megcsömörlött embert állít élénk. A színek pompája, buja gazdagsága kápráztat a képen, de a mű becse sokkal kisebb mint a hire. Az alig száz éves multu akvarell-festés néhány hangulatos képpel igyekszik hivatket hódítani.

* **Az Egyetemes Regénytár** 108-adik piros kötete ma jelent meg, Leon Tinsau regénye, A hivek, van ebben a legújabb füzetben. A regény igen kedves francia munka. A francia akadémia megkoszoruzta, hanem azért egy csöppet sem unalmas. Sőt inkább oly szép és nagy hatásu olvasmány, hogy a mi akadémiank semmi esetre se jutalmazta volna meg. Már pedig ennél jobb ajánlást kívánni se lehet. A kötet ára 50 krajczár.

A mit az ész gondol, azt sohasem túri a szív, mely, ha szeret, féktelenül száguld.

Weston.

Az asszonynak csak egy birtoka van: a fájdalom, de ez az öve s ezt nem osztja meg senkivel.

Eötvös József báró.

A könnyek árja zavaros,
De arany, a mit partra mos.

Heyse.

Városi ügyek.

Árvagyamok kinevezése. Debreczen városának árvaszéke meghagyásából az utóbbi időben történt halálozások alkalmából árván maradt gyermekeknek, akik maguknak nem választottak még gyámot, az árvagyám fog kinevezni. Ez a kinevezés, mely hivatalból történik már napok óta folyik s így az árvagyámi hivatalban most tömegesen vannak beidézve az árván maradt gyermekek. Csak legalább a hivatalból kirendelt árvagyámok — igazán gyámjai lennének az árváknak.

A város alapítványi helye. Debreczen városának a budapesti Ludovika akadémiában üresedésben jött alapítványi helyére Jellenffy Ernőt, Jellenffy Kornél törvényszéki elnök fiát vették fel.

A lóvásár megtartásáról. A vásár előtt, de még jelenleg is az a hír szárnyal a városban, hogy a hortobágyi egy-két esetben tapasztalt, de még ideje korán elfoitott takanykór miatt a lóvásár nem lesz megtartva. Ez pedig nem áll. A lóvásár éppen az új baromvásár-tér helyén fog megtartatni. Különben Bészler Lajos városi tanácsnok Budapestről tegnap hazaérkezett, hol a lóvásár ügyében a földmivelségi miniszteriumnál járt. A felvitt s megnyugtató adatokat a miniszteriummal figyelembe vették s ezzel minden akadály el van gördítve a lóvásár meg nem tartására vonatkozó ügyben. A lóvásár az új baromvásár-téren már vasárnap kezdetét veszi.

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Museum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 2-7-ig.

A kir. ítélő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig d. u. 2-5 óráig. — Az ígató, kiadó hivatal és az iratár nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

Okt. 12. Sajtóper a kir. törvényszéknél.
Országos vásár szept. 28-ától, október 6-ig.
November 16. Eskütszéki tárgyalás a tszéknél.

— **Tóth Lőrincz**, a 78 éves veterán író, a kuria alelnöke, tegnap este városunkba érkezett. Fia, Tóth Aurél, esküvőjére jött s holnap visszautazik Budapestre. Tóth Lőrincznek különben nevezetes éve a most folyó, mert éppen 50 esztendeje, hogy a Kisfaludy-társaság tagjává választották.

— **Vértesi Arnold**, a jeles novella-író, ki szerdán a Kisfaludy-társaság ülésén Húság című elbeszélését a közönség tapsai közt maga olvasta föl, — négy napi távollét után tegnap este visszaérkezett Debreczenbe.

— **Szerencsétlenség a vonatonál.** A tegnapelőtti szerencsétlenség ügyében, mely Szabó Károly vasuti lakatossal történt meg, most a kerületi alkapitányság előtt képezi vizsgálat tárgyát. A III. kerületi kapitányság már a tegnapi nap folyamán kihallgatta magát Szabó Károlyt s többi vasuti munkás, tanut is, Szabó Károly vallomásában azt adja elő, hogy őt senki sem utasította arra, hogy a kocsihíbat helyre hozza, azt ő kizárólag a maga akaratából és kötelességéből kifolyólag tette. Az egyik tanu vallomásában Szabó merészségének bizonyítására azt is felhozta, hogy a szerencsétlenül járt lakatos már két ízben került a vonat alá, olyankor mindig szépen meglapult és szerencsésen megmenekült. A vizsgálat különben folyik s az egész ügyet átteszi a rendőrség a kir. ügyészséghez.

— **Zónaidó a postánál.** A közönség ma türelmetlenül várta a postánál. Igen mert hozzá volt szokva, hogy reggel nyolcz órakor megkapta lapjait, leveleit. Pénzt vehetett ki s adhatott fel. A közönséget azonban megnyugtathatjuk, hogy ez onnét van, mert elseje óta még a postánál is a zóna idő számít. E szerint pedig 26 perczel később nyitják s ugyan annyival később zárják be a postahivatalt.

— **Mézest lopott.** Nagy riadalmat csinált ma reggel a csapó-utca szegletén álló mézes-

kalács áruló, akitől egy szemem szedett fűrgé inas gyerek néhány mézes darabot emelt el. Az asszony utána rohant a megfutott gyermeknek s éktelen ordítással kiáltotta, hogy: „Fogják meg!” Az inas gyerek megrettent s a mézest eldobta. Ennek aztán megörült a kofa, pedig hiába, mert míg odajárt a másik szemfüles inas a sátor körül ólalkodott s ő már többel biztosította magát. Ezt már el sem merete fogni, attól tartott, hogy kerül egy harmadik, aki majd mind elviszi.

— **Dr. Bruckner Ernő** műtő orvos, december hó közepéig tartó budapesti tanulmányideje alatt, minden héten szombaton és vasárnap tartja meg Debreczenben orvosi rendezéseit.

— **Vendéglo megnyitása.** Vilmos Lajos tegnap nyitotta meg kitünő halvacsorával — ujonnan berendezett diszes étkező termeit.

— **Hamis bankó készítő.** — A rendőrség hamis bankó forgalomba hozásáról szerzett tudomást. A bankó készítő nyomában van a rendőrség.

— **Megjárta a bőrrel.** Szegény öreg zsidó ember a bőrvásár napi fáradalmait édes álomban akarta lepihenni a bőrhalmaz tetején. Az eltikadt elárradt ember felmászott a tulajdonát képező bőrcsomó tetejére s ott mélyen szunynyadt el. Észre vette ezt néhány enyves kezű ember s a szegény zsidó alól nem egy bőrt huztak ki, úgy hogy az még csak fel sem ébredt. — Nem látta, nem tudta, nem halotta senki. Korán reggel mikor felébredt csak akkor vette észre, hogy nagyon erősen huzta ő is a bőrt a fagyon, mert tolvajok jártak s alóla hortáltak el a bőrt. Nagy sopánkodásban tört ki s a körül állók igyekeztek megnyugtani. Szegény csak nagyot sóhajtott s odavetelte a vigasztalóknak: „Mégis nagy gazember lehet az, aki a más bőrére utazik.”

— **Kitüntetett fényképész.** Szép kitüntetés érte Papp Albert debreczeni fényképész, ugyanis a temesvári kiállításon, kiállított fényképeiért arany érmet ítél meg neki a jury.

— **Vonat késés.** A zónaidó életbeléptével még a vonatok közlekedésében is nagyobb késések állnak elő. Az idő számításban még a kezdetlegesség nehézségeit kell előbb leküzdeni. Ma reggel is a gyorsvonat több mint egy órai késéssel hagyta el az állomást.

— **A földmives iskola** benn lakó tanulóinak élelmezését az igazgatóság és a tanári kar határozatából kifolyólag ismét Beké Béla kapta meg, aki különben már hosszabb idő óta bírja a tanulók élelmezését.

— **A fejfák tolvaja.** Csendes, sötét éjszákán, mikor a temető sirja felett csak a lombos fák között jár-kél a hűvös őszi szellő, el-eljárt a péterfiak temetőbe Bencze Bálint is. Nem szerettének sirját kereste, nem imádkozni ment oda, mert hiszen ezt nappal is megtehetné volna. Más szándék vezérelte őt, más gondolat üzte, hajtotta s nem rettent vissza, nem borzadt meg a gondolattól, a tettől sem, hogy a sirokat korhadtt, kiszáradt fejfáitól foszszja meg. Nem látta senki, a mikor a nehéz fejfákat elvitte s otthon darabokra aprította tüzelőfának. — Nem sokáig tartott, a fejfa-darabolás gyanut keltett s a csőznek ezt elmondották azok, a kik egyszer ilyen fejfa-daraboláson érték rajta. A csőz felesége el is ment a lakására s ott megtalálta a tüzelőfának szétdarabolt korhadtt fejfák apró darabjait. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek s ott ma hallgatták ki Bencze Bálintot, aki azt mondja, hogy csak egy fejfát vitt el, az igaz, hogy nem látta senki, de az a fejfa a nagyanyjáié volt s helyette ő ujat, szépet akart csináltatni. A fadarabokat összeállították s azon Nyiri József neve tünt elő... Benczét szabadlábban hagyta a rendőrség, de ügyét át-tette a kir. ügyészséghez.

— **Gyilkossági kísérlet** büntetvével vádolt D. Fazekas János bűnügyében tartotta volna meg ma kir. tszék a végtárgyalást. Fazekas János szoboszlai lakos, akit elhagyott a felesége s tőle a szülei házához menekült. Fazekas kérte, hogy térjen vissza hozzá, de a fiatal menyecske nem akart. Egy alkalommal mikor náluk volt fegyvert ragadott s a

kérelmére nem hallgató asszonyra lőtt. — A lövés nem talált, Fazekas letartóztaták s azóta vizsgálati fogságban van. A végtárgyalást mára tüzte ki a törvényszék, amelyre azonban a beidézett tanuk közül többen nem jelentek meg. Dr. Harnstein Péter, a gyilkossági kísérlet büntetvével vádolt Fazekas János védőjének kérelmére, a közvád képviselőjének beleegyezésével a törvényszék elhalasztotta a végtárgyalást.

— **Kifosztott oláhok.** A debreczeni országos vásárra két oláh is bejött, hogy itt majd ők is vásárt csináljanak. Arra pedig sajnáltak pénzt adni, hogy szállásért fizessenek. Régen hozzá törődtek ők úgy is a szabad ég alatt való alváshoz. — Oda heveredtek hát a külváros valamelyik gyepek árkába s a törődéstől, meg a pálinkától jól aludtak. Hanem reggel a fejük se volt a helyén, mert a zsebükből minden pénzüket, körülbelül kilencz száz forinttűnt el. Arczükből színükből kikelve rohantak a rendőrséghez, ahol megindotották a vizsgálatot.

— **Uj tanítónő.** A Hajdu-Böszörményben megürült ref. tanítónői állás betöltését Nagy Erzsike Győrből nyerte el, akinek nevét néhány csinos tárca alatt olvashatta a közönség.

— **A 39. gyalogezredhez** tegnap tíz önkéntes rukkolt be, mindmegannyian debreczeni fiúk. Az államköltségek között ma délután osztották ki a komisz mondurt.

— **Kövezet javítás.** A mérnöki hivatal utasításaihoz képest nap-nap után serényen folynak a járda és kövezet javítások. Ujabban a Nagyujteza szegletén kezdték meg s Hatvan-utcán végezték be a kövezet javítást.

— **Megszűnt sajtó-pör.** Mint a mai számunkban közzétett nyilatkozatból értesülnek olvasóink, Gáspár Imre ur lapunk volt felelős szerkesztője ama Vadon Sándor ügyvéd a „Debreczeni Híradó” volt szerkesztőjére nézve sértő közleményeket, melyek miatt az utóbbi elene sajtóper indított, visszavonta, Vadon Sándor ur pedig e bocsánat kéré nyilatkozattal megelégedést nyervén, a sajtó-bíróshoz mai napon intézett beadványában a f. hó 12-re kitűzött eskütszéki tárgyalással együtt a trvszéki eljárás beszüntését kérelmezte.

Színház.

* **A városi színházban** tegnap este megkezdtek az előadásokat. Nagy és diszes közönség gyűlt össze erre az ünnepi alkalomra. Ugy lát-szik Debreczenben is hódít már a párisi divat: a földszinten és a páholyokban sokan jelentek meg estélyi öltözetben. A karzat és a földszinti álló is színig megtelt. A hangulat felette kedvező volt. Taps, éljenzés sűrűn hangzott. Mindjárt a prolog után hívták Leszkayt, a kinek nevében Rónaszéki hálálkodott. — K. H e g y e s i Mari asszonyt, a ki egyenest a prolog elszaválására jött le Debreczenbe, hódoló tetszéssel üdvözölte a közönség. Pompás virágkosarat kapott; de ha százakorára szabják vala, akkor se fért volna bele az a tömörked taps és tetszészaj, a mivel a művésznőt elárasztották. Városi prologját már tegnap kiadtuk a Debreczeni Hírlap-ban. Itt csak azt konstátálom, hogy hatását a fényes kiállítás meg az izléssel, ügyesen rendezett csoportkép látványa is fokozta. A Szigetvári vértanúk első felvonása a főpróba tanulságaival megkorrigálva igen simán ment. Voltak benne művészi kidolgozásu momentumok is. Peterdi Zrinyije kissé hideg, gógós alak. több láng kellene a hazafiságába; de maga a gondos megformálás Peterdi művészi plasztikai érzékére vall. Bács Csákyja igazi magyar ősz férfi mozdulataiban s egyszerűségében; de a szót egy hanggal mélyebben foghatná. Így nagyon lágy. Sárközi Szelimjében a versek dallamos ejtésén kívül kevés az élet; különben Szelim nem áll Sárközinek való szerepkörben. Bátorinonáról csak később lehet itélni. Annája gyöngé, mert csupán színpadra van csinálva, a költészet élete és az élet költészeté nélkül. A Czigánybárában Leszkaynak nagy öröme telhetett. Próbaköve volt ez az egy felvonás a társulat operettre termelt tagjainak. Mondhatom a direktor szerencsés kezű: csupa buzaszemet talált. Réthy Laurához hasonló primadonnája rég nem volt Debreczennek. A közönség alig bírt betelni énekével. Nézője is volt elég. Bart s

Aranka és Fejes Lidi kissé remegve álltak a lámpák elé, de ez most az egyszer erényű volt. Csakhamar elkapta azonban őket a hévség, bátorság szállt a játékuiba és énekükbe. — A közönség közt végig morajlott az a kedves vélemény, hogy ennyi szép és tehetséges lány még tán soha se volt a debreczeni színpadon. K. Árpási Kati Mirabellája nagy reményeket ébreszt: sok élvezhetőt lehet várni ettől a temperamentumos színésznőtől.

* **K. Hegyesi Mari asszony**, ki tegnap este hódító muzsa volt a színház megnyitását szavalatával ünneppé avatta, ma reggel a gyorsváltással visszautazott a fővárosba.

* **Hunyadi József**, színházunk baritonistája, szerdán este bucsuzott el a fővárosi közönségtől a népszínházban. Csillag Pált játszotta a Piros bugyellárban. Tömérdek tapsot és egy szép babérszorút kapott. Ma este már nálunk játszik a Csikós-ban.

* **A századik bérlő** ma jelentkezett a színházi irodában. A századik jegyet özv. Balázs Sándorné asszony bérelte.

* **Magyar táncz a Csikós-ban.** A mai második bemutató előadás színlapjáról kifelejtették a ballet szereplését. Pedig a tánczkar a Csikós-ban pompás magyar tánczot fog lejteni. Ezenfelül a Tiz leány, egy férj sem című operetben is föllép a színház két magán-tánczosnője, Wilsek Viktória és Barasitz Lenke.

* **Molnár György**, a nagy tragikus színész haláláról a fővárosi sajtó igen szépen ír. Molnár csak 61 éves volt de a ki látta megtört, fénytelen szemét, kifejezéstelenségében végtelenül fájdalmas arcát, görnyedt, ingadozó alakját, — megírta benne a nagy múlt romjait, a korán megvényt színész szörnyű tragikumát. De az agg ember lelkében még mindig fiatalos tűz lobogott. Ideálta, eszméért, ábrándokért rajongó volt élete fogytáig; szívében nagy magyar, vágyaiban még szárnyaszegetten is a színpad világán csüngő szenvedélyes ember. A kik közéről ismerték, azok emlékében élni fog alakja sokáig. De a színészetben hamar eloltják a gázt és — másnap újra föllebben a függöny és — Molnár György el lesz feledve. Ma délután 4 órakor temették el nagy pompával Budapesten a kerepesi temetőbe.

* **A Suhancz Bécsben.** Minden évben olvaszuk négyszer-ötször, hogy Bécsben magyar szindarabok előadására készülnek. Szigligeti, Csiky, Bereczik, Bartók, Váradi neve évről-évre megfordul ezen a czímen a — magyar sajtóban. De a hír vége mindig egy — jól ismert igazmondó nóta. Most is azt a hírt vesszük, hogy Konti operetteje: A suhancz színre kerül az an der Wien színházban és a czimszerepet Pálmay Ilka fogja játszani. De erre a játékra még nem folynak a próbák. Tehát az egész hír alighanem megint csak — játék.

Közgazdaság.

— **Gabona-tözsde.** Budapest, szept. 30. Buzát ma bőségesen és sűrűsen kínáltak. A kereslet korlátozott volt. Elkelt lanya iránzat mellett 20.000 mm. 10—15 krral olcsóbb áron. Egyéb gabonanemekben csekély üzlet: rozs 5—10 krral, árpa 5—10 krral, zab 5 krral olcsóbbodott. — Hivatalos jegyzések délután 2 órakor. Buza tavaszra 10.56 pénz, 10.57 áru, buza őszre 10.23 pénz, 10.25 áru. — Tengeri 1892. május—jun. 5.59 pénz, 5.61 áru. — Zab tavaszra 6.02 pénz, 6.04 áru, őszre 5.84 pénz, 5.87 áru. — Káposztarepce 1891. aug.—szept.-re 14.70 frt pénz, 14.80 frt áru. — Hivatalosan felmondott: 5000 métermáza buza, 1000 mmáza rozs, 3000 tengeri, 2000 métermáza szilvaiz október hó 5-dik napján leendő átvételre. — A délutáni gabona-tözsde jegyzünk: — Buza őszre: 10.20—10.22 forint. — Buza tavaszra 10.50—10.52, frton. — Tengeri aug.—szeptemberre 5.58—5.60 frton. — Zab őszre: 5.83—5.85 frton. — Zab tavaszra 5.59—6.01 forint.

— **Sertés vásár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése szeptemb. 30-án. Hízott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) —. —. — krig. Öreg köz. (páronként

300—400 klgr. sulyban) —. —. — krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban 46. 1/2—47. — krig. Fialat köz. (páronként 251—320 klgr. sulyban) 48—48 1/2. — krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 50—50 1/2 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) —. —. — krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) —. —. — krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban.) —49.—50-ig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) —. —. — krig. Közép (páronként 250—320 kgr sulyban) —. —. — krig. Könnyű (pkint 250 kgr terjedő sulyban) —. —. — krig. IV. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) 46.—47 krig. — Közép (páronként 220—260. klgr. sulyban) 46.—47 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 47.—48. krig.

Sertés létszám. 1891. év szept. hó 28-án volt készlet 135.387 db, 1891. szept. hó 29-én felhajtott 1067 drb, 1891. szept. 29-én elszállított 1113 db, 1891. szept. 30-án maradt készletben 135.881 db.

A hízott sertés üzletirányzata: Az üzlet lanyha.

Hivatalos árfolyamok.

(A budapesti áru- és értéktözsde 1891 szept. 30.)

Távirati tudósítás.	
Magyar aranyjáradék 6%	103.80
Magyar aranyjáradék 4%	100.40
Magyar papírjáradék 5%	—
Magyar vasuti kölcsön	—
Magyar keleti vasuti államk. I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. III. kibocsátás	111.50
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötv. 103.50	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Temesbányai földtehermentesítési kötvény	—
Temesbányai földteherment. kötvény zárad.	—
Magyar szállódezmaváltás kötvény	—
Magyar földteherment. kötvény záradékkal	—
Magyar nyereményi sorsjegy-kölcsön	140.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	131.—
Osztrákjáradék papirban	91.—
Osztrákjáradék ezüstben	91.—
Osztrákjáradék aranyban	110.—
1860-iki osztrák államsorsjegyek	137.—
Osztrák-magyar bankrészevény	10.07
Magyar hitel-bankrészevény	328.—
Osztrák hitelintézeti-részevény	280.30
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.57
20 frankos arany (Napoleon'or)	9.30
Német birodalmi márka	57.60
London (3 havi váltókért)	117.40
20 markos arany	11.50

REGÉNY CSARNOK.

Az utolsó Jókuthy.

— Elbeszélés. —

Irta: Rudnyánszky Gyula. 17

Hollós Mihály habozás nélkül átsiklott a hullámzó csoportok közt és megtalálta Lenkét. Megtalálta Jolán karján és csatlakozott hozzájuk.

Közönséges, banális dolgokról beszélgettek: a társaság igen szép és igen jókedvű; pompás mulatság lesz; az idő rendkívül kedvező, a legszebb nyári éjszaka... De ebben a meghitt csevegésben oly nyugodtak, oly boldogok voltak mindahárman...

Egyszerre megzendült a zene. A párok gyorsan kiváltak, a nem tánczolók félrevonultak, kezdődött a csárdás. Gerendi Béla meghajolt Cserényi Jolán előtt és karját nyújtotta neki...

Hollós Mihály egy pillanatra egyedül maradt Lenkével. Lenke tétovázva megállt, körül nézett. Hollós szó nélkül feléje fordult és ez a néma tekintet azt mondta: Menjünk, ne tőrödjünk a világgal! Jer, édes, táncolj velem! De ebben a pillanatban odalépett Lenkéhez Jókuthy Mór gróf.

— Sajnálom, mérnök ur, Lenke az enyém!

XV.

— Lenkém, bizol-e bennem? — kérdezte Mór gróf, mialatt szenvedélyesen átszorította a leány derekát és a keringő lázas ütemére sebesen forgott vele körbe.

— Bizom! pihegte Lenke a grófra hajolva. — Megteszel-e mindent, a mit kívánok? — Meg,

A grófnak egy villanással az a gondolat ötlött az eszébe, hogy így szól: Jer, légy a feleségem! Boldoggá, irigyeltté teszek; jer, légy az enyém, feledd el bohó ábrándjaidat, légy a feleségem!

De a lelki szédülés csak egy pillanatra tartott; ránézett a szép gyermekre, érezte arcán selyem hajszálainak csiklandozásait... megremegett... azután ezt mondta:

— Légy hideg Hollós Mihály urhoz...

Lenke megrázkódott.

— Ne félj, javadra, javatokra válik. Mellőzd őt az este. Táncolj velem, mosolyogj rám, simulj hozzám... Vagy rosszul esik ezt tenned?

— Nem, nem, Mór gróf báci, nem!

— És őt figyelemre se méltasd. Fájni fog neki, neked is; de mindegy! győtörd, fitymáld, mindenkiel mulass, csak vele ne! Itt vannak a fiúk, a kiket a nagymama hozzád illőknek tart, légy velök bizalmas és vidám. De rólam se felelkezzél meg.

Lenke bámulva hallgatta ezt a különös beszédet, mely a táncz lüktető rohamában csak töredezetten, meg-megszakítva zsongott a fülébe.

— Köszönöm, Mór gróf báci, nem bírok tovább.

— És kimerülve, pihegve roskadt egy padra.

Nem a táncz fárasztotta ki, hanem az a homályos beszéd. Mit akar ezzel Mór gróf báci? Legyezője mögé rejtve kipirult arcát, Lenke tétovázva tűnődött e kérdés fölött. Hanem aztán összecsapta a legyezőjét. Mindegy! — gondolta, — Mór gróf báci akarja, hát legyen úgy! Mert Mór gróf báci csak jót akarhat.

A szép pihegő leányt egész sereg udvarló fogta körül. Szilvássy Miklós, Bozóth Tibor, Sárromberky Pista, Hidegh Zoltán és a Középső Kis Emőkey — mind ott legyeskedtek körülötte. Odajött Hollós Mihály is.

— Elfáradt, kisasszony? Nem tánczolna velem egy fordulót?

— Nem, köszönöm, nagyon fáradt vagyok!

szólt Lenke hidegen.

Ekkor megint odalépett hozzá Mór gróf.

— Gyere, táncoljunk, gyermekem!

— És Lenke föluggott és ment.

Órult is, hogy Mór gróf báci tánczolhat.

Mert kissé fájt a szívének, hogy a mérnököt el kellett utasítania. De ha már vele nem tánczolhatott, legalább azokkal az unalmas, kiállhatatlan divatmajmokkal se kell táncolnia.

Hálásan nézett hát Mór gróf báci szemébe.

Jókuthy Mór gróf pedig értette a módját, hogyan kell egy szerelmes fiatal embert elzárni az imádottjától. Valamikor nagy mester volt ő az ilyesmiben. És most, mintha bohó ifjúságának föltámadt ihlete szállotta volna meg. Ezer ötlettel bástyázta körül Lenkét és mikor ő kifogyott az ötletekből (vagyis inkább kifáradt a táncz neki most már szokatlan izgalmaiban!) elővette a tartalékból a fiukat, azokat a jó gyerekeket, a kik úgy néztek rá, mint az udvarlás és a don-juani erészek élő kódexére.

A szép Lenkét tehát kézzől-kézre adták.

Gyönyörűség volt nézni, mily kecses, mily könnyeden lengett, libegett tánczosai karján! És mindenkinek jutott egy tour, csak Hollósra nem került a sor.

Mór gróf ügyesen intézte a dolgot. Szinte észre se lehetett venni, hogy a tánczos gavallérok az ő kezében csak bábok azon a sakk-táblán, melyen a mérnöknek mattot készül mondani.

Lenke pedig, mint igazi gyermek, már egészen benne volt ebben a bohó játékban.

— Mindjárt, Hollós ur, mindjárt! — mosolygott a mérnök felé, — de egy kicsit várnia kell, mert a következő tourt már Mór gróf báci-nak ígértem.

De a pillangó-dicsőség nem tartott sokáig. Egy rövidke szünet után Lenke csaknem pityeregve fordult Mór grófhoz.

— Mór gróf báci, most már mindennek vége, vége!

— Ej, ej, aranyos babácskám, sirva ne fakadj, no! Mi baj hát? — enyelgett Jókuthy.

— Hollós ur azt mondta nekem az imént, hogy: „Kisasszony, kegyed hiu, szivtelen, kaczer teremtés!” És azzal ott hagyott a faképnél.

Mór gróf kaczagott.

— Azt mondta, gyermekek, hogy hiu, szivtelen, kaczer teremtés vagy?

— Azt.

— És ott hagyott, mint szent Pál az oláhokat?

— Igen.

— Oh hiszen ez pompás, pompás!

— Én egy csöppet se találok annak. Ő most komolyan nehezelt rám.

Móricz gróf megfogta Lenke kezét és gyöngéden simogatta.

— Te kis bohó!... Hiszen éppen annak kell örülni, hogy nehezelt. Mert akkor minden jól van. Ez oly nagy bátorság tőle, hogy most már nyugodt vagyok. Ha szemembe mert gorombáskodni akkor már a poklok is keresztül gázol érte. Most már bizonyos, hogy szerelmet vall neked és megkéri a kezdet a nagymamától...

Lenke sugárzó arccal hallgatta ezt a tündérmesét. Hogyan, hát az, hogy a mérnök dacosan a faképnél hagyta, annak a jele, hogy most már nyilatkozni fog? Nem értette a dolgot. — De vakon bízott az ő kedves Móricz bácsijában — és csaknem a nyakába borult örömeiben.

— Gyere no, perdüljünk még egyet.... Szeretted a mazurt?

— Szeretem.

Jókuthy Móricz gróf behunyt szemmel, tá-molygva vitte tánczba a bájos gyermeket. A mazur andalgó ütemei ábrándokba ringatták. Föltűntek képzeletében mind azok a szép nők, a kikkel mazurt tánczolt. Tiltott szerelmei, az ellenállhatatlan istennők, kikért szerelemre szomjazó lelke egész hevével rajongott, megjelentek előtte csodás, igéző pompában és féltékenyen, sovárgó izgatótsággal látszóttak nézni Lenkét, a kit a gróf remegő lázzal szoritott magához. Az utolsó Jókuthy büszke mozdulatot tett, mintha védeni igyekezett volna utolsó szerelmét. Nem! nem! — ezt látszóttak úgy szeméi mondani. — Hiába jössz, te isteni oiva, el nem rablod szivemet tőle. Te is, tündérszép moszkvai hercegnő, ki ezer csákkal hálózta be és ezer veszély közt lettél enyém, hiába duzzogsz! És ti többiek is mind, hasztalan várjátok, hogy veletek tánczoljak. Ez a mazur utolsó szerelmemé, a ki egy-maga drágább nekem, mint ti valamennyien együttvéve.

Ilyen gondolatokkal, ilyen érzelmekkel ölelte magához Jókuthy Móricz gróf a bájos gyermeket.

Szeretett volna összeroskadni, meghalni. Érezte, hogy a mikor a zene, a táncz véget ér, — vége lesz boldogságának is. Helyére viszi Lenkét és az utolsó álm nyugtalanul elszáll... a fény kialszik... a bálkán vége... ő mind-örökre sötétben marad...

Csaknem sirva fakadt erre a gondolatra.

Szenvedett és mégis tánczolni szeretett volna reggelig, másnap is, azután is, míg a halál nem választja őt a kedves gyermektől. Gör-csösen ölelte át karcu derekát és alig hallhatólag, a táncz közben szakadozottan rebegte:

— Lenkém, imádottnak gyermekek, ez az utolsó boldogság nekem!

— És a táncz véget ért.

Alig hagyták abba, Hollós mérnök állt Móricz gróf elé.

— Gróf ur, mit akar azzal a leánnyal?

— Jókuthy Móricz egy pillanatra elvesztette hidegvérét. A mérnök oly kihívó, oly sértő hangon kérdezte azt, hogy a gróf már-már elfeledte szerepét. Itt az alkalom, fölösleges figurát most félretelhetjük, — egy lövés... és ő léphet a mérnök helyére.

De azután szemére kód borult. Lenkére, Lenke boldogságára, jövőjére gondolt és lecsillapította lázongó vérét.

— Fiatal ember! — mondá szeliden, — az a leány önnek Gerendi Lenke kisasszony, nekem pedig hugom... Elvárom, hogy tisztelettel beszéljen róla.

— Uram!

— Fiatal ember, én lelővöm a fecskét röptében; karddal pedig még soha meg nem sebeztek, míg én már sok embert öltem meg egy száll pengével. Tudja, hogy én az utolsó Jókuthy vagyok. Életem nem ér egy fityinget — magamnak. De — másnak igen drágán adom. Hanem hát ez mellékes. Menjen ön most, fiatal barátom, Lenkéhez, a ki epedve várja önt — és tánczoljon vele mazurkát. — Hanem majd holnap, bál

után, ha kialudta magát, jöjjön át hozzám egy szóra...

— És otthagya Hollós Mihályt.

Eszébe jutott a másik pár, melyet szintén boldoggá kell tennie.

Ment tehát Cserényi Jolánhoz, hogy folytassa művét.

(Folyt. köv.)

Táviratok.

Merénylet a király ellen.

Budapest, okt. 2. (Saját tudósítónk távirata. Feladatott délután 1 óra 32 perczkor.) Ő Felsége a király ellen Reichenberg melletti Rosen-hal melletti állomásnál merényletet intéztek, a vasuti áthidalásnál két nitroglicerin bombát robbantottak föl. —

A közeli épületek teljesen összerongálódtak, a sineket a bombák fölszaggatták. A merénylet azonban hála Istennek nem sikerült, mert a bombák ő felsége odaérkezése előtt robbantak föl. A merénylők állítólag szocialisták; más forrás szerint azonban ifju csehek, az ifju cseh-párt fanatikussai tervezték a merényletet.

A király utazása.

Prága, okt. 2. (Saj. tud. táv.) A király ő felsége tegnap reggel elhagyta a csehek fővárosát. A pompásan ékesített pályaudvarban a rendőrök, a cseh északi vasut igazgató tanácsának tagjai, élükön dr. Schmejkal előökkel, fogadták a királyt, a kinek a helytartó bemutatta a tanács tagjait. Prágára nézve a király ott tartózkodásának napjai felejtethetetlenek maradnak. Hír szerint a város főpolgármestere legközelebb javaslatot terjeszt a városi közgyűlés elé, hogy a király látogatás emlékéért örökítsék meg a g y s z e r ű a l a p i t v á n y n y a l. A király innen Reichenbergbe utazott. Kisérétében volt gróf Thun helytartó is.

Reichenberg, okt. 2. (Saj. tud. táv.) Városunk leirhatlan lelkesedéssel fogadta a királyt, ő felsége a polgármester üdvözlő szavaira válaszul, Reichenberget szeretett királyság Csehország legkiválóbb városai közé tartozónak nevezte.

Az országgyűlés megnyitása.

Budapest, okt. 2. (Saj. tud. távirata.) A képviselőházat holnap délelőtt 11 órakor nyitják meg. Az ülés napirendjén egyetlen tárgy van: a királyi leirat újbol kihirdetése. Hétfőn a ház megalakul. Ma már igen sok képviselő érkezett a fővárosba.

Molnár György temetése.

Budapest, okt. 2. (Saját tud. távirata.) Ma délután 4 órakor volt Molnár György temetése a (VIII. ker. Vas-utca 19. sz.) gyászházból az ev. ref. vallás szertartása szerint. Nagy közönség gyűlt össze a halott koporsója köré; a nemzeti színház, a népszínház, az országos színész-egyesület testületileg voltak képviselve; az írói és művészi körök is nagy számmal jelentek meg. Molnár György felett a halottas háznál S z á s z Károly mondott megható imát, megemlékezvén az elhunyt viszontagságos életéről és érdemeiről. A kerepesi temetőben P ó s a Lajos bucsuzott el a nagy művész hamvaitól. Pósa az utolsó perczig mellette volt elhunyt barátjának, akivel az utóbbi években benső barátság forrasztotta össze. Költői lendületű szavai mindenkit mélyen meghatottak.

Boulanger öngyilkossága.

Páris okt. 2. (Saj. tud. távirata.) Boulanger öngyilkosságával foglalkozik az egész párisi sajtó. A mehelni érsek vonakodik Boulanger tábornok holttestének az egyházi szertartást megadni. Napoleon herczeg tegnap megjelent a halottas háznál. Nehány boulangerista lap kesereg a tábornok elhunyt fölött; általában azonban Boulanger halálának nincs politikai jelentősége. Rövid idő alatt napirendre tér a világ a tragikus véget ért ember fölött.

Az erdelyi magyar közművelődési egylet közgyűlése.

Marosvásárhely okt. 2. (A Debreczeni Hirlap eredeti távirata.) Az Emke közgyűlése október hó 4-én tartatik meg. Az előkészületek serényen folynak. A p p o n y i Albert grótot és több képviselőt is várnák a közgyűlésre.

Közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A nyári országos vásár alkalmával olyan óriási porfelleget vert fel a naponként Széchenyi utcán le s fel közlekedő nép, hogy az ember majd megfult bele. Erre a nagy porra most is kilátás van s valóban szolgálatot tenne vele a hatóság nemcsak a vásári, de a városi közönségnek is, ha intézkedne az iránt, hogy a vásári terület és a Széchenyi utca legalább napjában kétszer, reggel és este felloccsoltatnék. Hiszem, hogy az illetékes hatóság belátja ennek czélzserőségét és hasznát s megteszi szorgos intézkedését.

Egy arra lakó.

SZERKESZTŐ ÜZENETE.

R. F. Budapest Fővárosi leveleket nem közöljük; mire azokat a friss nyomda olvasnivalóvá avatná, — elavulnának. Nekünk gyors híradás kell. Edison korában élünk kilencz év múlva itt a csoda tévő — huszadik század.

S. L. Debreczen Ime, az ön atorizmaiból egy:

„Szilaj kedvvel, nemes önértéssel járt ke't a paripa a szamarak közt; ezeket lenézve szemibe se vetta őket. Fájni látszott ez még a szamaraknak is s el is határozta, hogy ezért bosszút állanak a paripán. Bosszút ám, de hogyan? Ez volt a nagy kérdés! Kitalálták végre, hogy ordításukkal rémitik el a lovát. Öszszeálltak tehát egyszerre mindnyájan s rákezdték szabi nél-szabb melodiájukat, azt hívén, hogy a ló ugy megijed, hogy sohase mutatkozik többé. De mi történt? A paripa nemcsak hogy meg nem ijedt, sőt inkább gyönyörködött benne s jó ízűen kinevelte őket. Látván a szamarak most is e felszüléseket, annyira meghunyászkodtak, hogy ma már nagyon ritkán s ha teszik is inkább csak ha magánosan vannak kezdik rá az ordítást.”

Uram, ezt a s z a m a r m e s é t ön becses versei kéziratának a végére írta. Pedig, higgye el, az elejére kellett volna írnia czégernek.

H. S. F. Debreczen, az ön jó holdja soha sem jön fel a Debreczeni Hirlapban. De az Istenért be ne küldjön még egy ilyen „jó hold s“ verset, mert — a verskör igen veszedelmes betegég.

Gy. F. Debreczen. Ugy van, két újságíró vittek el Debreczenből katonának. Londez ur, a Debreczen dolgozóitarsa Budapestben a Ludovikában szolgált egy évet. Bereczki Lajos ur pedig, a mi munkatársunk, Nagyváradon önkénteskedik.

D. L. Budapest. Uram, ne sértsen meg ilyen föltevésel. Helyi újságok közt ugyan még mindig divat e polémia Kutyabagosa éppugy, mint Texasban és Kanabikában, de mi már kinőttünk a divatos dolgok pyerekjétekaiból.

H. Hona Debreczen. Nagysád jól sejt minden lesz, bálí né sor, költői leírás, toillettek részletezése; csak aztán — bálók is legyenek.

Idegének névsora.

„Bika“ szálloda.

Ör gróf Palavicinics és neje Baja.
Dobrai Zoltán Miskolcz.
Grober György
Antalfi Endre Arad.
Tóth Budapest.
Dasehán és neje birtokos Nyiregyház.
Kereztessy József Királytelek.
Weber Budapest.
Hüten P.-Ladány.
Wesz Dávid Budapest.
Ditrichstein Mór Bécs.
Streich Kassa.
Margétig P.-Ladány.
MolnárLászló Nyiregyház.
Sugár Budapest.

Angol király n ő szálloda.

Kepich birtokos Csege.
Tóth aóriubz tanácselnök Budapest.
Tóth Auréj járásbíró Budapest.
Mandel Gusztáv Nyiregyház.
Nabor Henrik
Pajon Gusztáv ügyvéd Bpest.
Kepes Náador birtokos Kisújfalu.
Regle János pert képviselőház elnöke Budapest.
Schvesszter birtokos Érsemjén.
Swartz birtokos Nagyvárad.
Kádár István Szokolj.
Weltner birtokos Bözörmény.

Felsinger Au
Pain Emil
Kérészi Barn
Eliás Hirt k
Lichtmann J
Rosebaum J
Jakobovits al

Sebestyén ut
Volf Adolf D
Jergener Bud
Marosi utazó
Hajnal birtok
Klein Mór H
Czauker Bud
Kaufmann Sz
Brody T Pet

DEBRE

I. Idény b
(Pá

Gróf —
Grófné
Sandro
Lis-ite

Farvái A
Bence, ro
Bá int
Rózi, leán
Vámosi, re
Bandi, csik

Kakessi ur
Tibiska, m
Hidágr, sp
Precioza,
Britta ang
Maschuka
Almiona ba
Limonia c
Giletta, M
Adelguda
Marianka,
Sáidi, Kaf
Agemmen

Holn

H

Holn

H

Tekin

nyertem a

Hiradó“ f

14-ik szá

czimű s o

V a d o n

ről tudom

tekin

lap“ f. év

és „Nyilat

ugyanazon

net“ -et ír

kettő tart

m e g g y

minc

jelenése f

v a g i a s

hogy meg

Felh

nyilatkoz

ságra hoz

tegye.

Bud

Dr

"Fehérló" szálloda.
Felsinger Antal u. azó Budapest.
Pain Emil
Kérészi Barna lelkész Náua.
Eliás Hrt kergskedő Prznmpol.
Lichtmann József birtokos Várad
Rosebaum Márton kereskedő Nagysárad.
Jakobovits alkusz Nagysárad.
"Frohner"-szálloda.
Sebestyén utazó Budapest.
Volf Adolf Dorog
Jergauer Budapest
Marosi utazó Budapest.
Hajnal birtokos Nádudvar
Klein Mór Hadház
Czucker Budapest.
Kaufmann Szatmar.
Brody T. Petri.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

I. Idény bérlet 2. szám I. kis bérlet 2. szám.
(Páros) (Páros)
Penteken, 1891. október hó 2-án,

A HARAG

Er. deti dramolette

Személyek:

Gróf	---	Sárközy Árpád.
Grófné	---	Rónaszékiné.
Sandro	---	Fenyvessy Emil.
Lisette	---	Áporkai Eszti.

Ezt követi:

Csikós

második felvonása (anczkarral)

Személyek:

Karvasi Adolf, földesúr	---	Szendrei Mihály.
Bence, rokona	---	Peterdi Sándor.
Bálint	---	Németi
Rózi, leánya	---	Réthy Laura.
Vamosi, rektor	---	Rónaszéki
Bandi, csikós	---	Hunyady József.

Végül:

TIZ LEÁNY, EGY FÉRJ SEM.

Vig operette 1 felvonásban.

Személyek:

Kakasfi ur, magánzó	---	Püspöki Imre.
Tibiska, magyar	---	Áporkai Eszti.
Hidalgr, spanyol	---	Wilczek Viktor.
Precioza, castiliai	---	Barasitz Lenke
Britta angol.	---	Várnai Paula
Maschiuka tirol,	} orsz szül leány.	Bartsch Aranka
Almina bajor,		Madorovics Zsófia
Limonia olasz	---	Fejes Lidi
Gilletta, Mexikó	---	Áporkai Mari
Adelguada, szerb	---	Sele Piroška
Marianka, cseh	---	Kovács Feni
Sódi, Kakasfi gazdaasszonya	---	Áldor Juliska
Agamemnon Paris, állatorvos	---	Sólyom Lajos.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, szombaton 1891 október hó 3-án:

Rip van Winkle,

hírneves nagy operette Planquettól.

Nyilt tér.

Nyilatkozat.

Tekintettel arra, miszerint biztos tudomást nyertem arra vonatkozólag, hogy a „Debreczeni Híradó” f. évi ápril hó 5-ik napján megjelent 14-ik számában közzétett „A hét történetéből” című s T-n aláírásával ellátott közleményt nem Vadon Sándor ur írta s annak megjelenéséről tudomással nem bírt;

tekintettel továbbá, hogy a „Debreczeni Híradó” f. évi ápril 6-iki 79-iki számában megjelent és „Nyilatkozat” című közleményt, valamint az ugyanazon számban megjelent „Szerkesztői üzenet”-et írva, félrevezetttem s mindkettő tartalmának alaptalansága felől utólag meggyőződést szereztem;

mindezeknél fogva a jelzett közlemények megjelenése feletti sajnálatomat fejezem ki, sőt lovasias kötelességemnek tekintem, hogy megjelenésökért bocsánatot kérjek.

Felhatalmazom Vadon Sándor urat, hogy e nyilatkozatomat a sértő közleményeket nyilvánosságra hozott „Debreczeni Híradó”-ban közzétegye.

Budapest, 1891. szept. 30.

Gáspár Imre.

Az aláírás hiteléről:

Dr Bakonyi Samu. Tóth László.

Jutányos szabott áron

kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

czégnél:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

KASAN, FLANELL, MOLDON,
legujabb ruhadiszek,

FEKETE DIVATKELMEK,
SZINES és FEKETE SELYMEK,

MOSÓ VELEZEK,

TÉLI HIMALAYA KENDÖK.

Gyermek tricót öltönyök.

Normalgyapú és pamut alsó ingek.

Ujjasok és nadrágok.

Téli harisnyák, keztyük.

Az idén szép raktárt tartunk

Brassói posztókban

Takarók és lópokrócokban.

**Dusan berendezett
raktár áll**

a n. é. közönség rendelkezésére

vásznak,

Ujdonság asztalneműek

és

kávés-terítékek,

FEHÉRNEMŰEK,

jómosatu Szines és Fehér téli-

ruha-flanellek, valódi Jaeger-

árak és diszes kelengyékéből.

Kardos László

üzletében,

özegléd-utca.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani dusan ollátott

**ARANY- EZÜST-ÉKSZER- és ÓRA-
ÜZLETEMET,**

hol minden e szakmába tartozó ékszer tárgyak készítése, javítások és vésése: a legolcsóbban — jó tállás mellett — esz: özlötnek.

Szöllősy György

ékszerész,

Debreczen, főpiacz. a „Hungaria” mellett.

Dus választékban található gyémánt-, briliánt ékszerek, nevezetesen: fülbavalók, mellűk, Brachlettek és gyűrűk stb. legfinomabb szerkezetű valódi svájci urí és hölgy remontoir arany, ezüst órák 1 évi jótállás mellett; mindennemű arany, ezüst lanczok és ezüst tárgyak. Evőeszközök 1, 6, 12 személyre. Gyümölcstálak, cukordobozok, kenyérkosarak, gyertyatartók stb. stb., minden e szakmához tartozó tárgyak jótállás mellett a legolcsóbban.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkittünőbb mázólo szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr.

1 kis „ „ — „ 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, —

Egy köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadar kereskedésében

DEBRECZENBEN.

SZŐNYEGEK,

Függöny, ággy- és asztalterítők

nagy választékban

SZABÓ LAJOS fiai czégnél.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb
Kubinka István K.
üveg, porcellán, lámpa és háztartási cikkek raktára
DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszol-
gálat és gyári árák
mellett az

őszi és téli idényre
ujjonnan érkezett
és nagy választékkal
berendezett

Ditmár-

és

Brünner-féle

a legjobbnak elismert
gyártmányu

salon, függő

és

asztali

petroleum lámpáit s
minden hozzátartozó
cikkek nagy raktárát

Tisztelettel

Kaszanyitzky Endre

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Női divat terem.
Kunz József és Társa

üzénél Debreczen.

Van szerencsénk a n. é. hölgy-
közönség becses tudomására hozni
hogy a jelen

őszi és téli évadra

a legujabb

divat kelmék

dús választékban raktárra érkeztek,
melyekből kívánatra saját ujonnan be-
rendezett termünkben

NŐI ÖLTÖZÉKEKET

minden igénynek megfelelően szak-
képzett erők által izlésteljesen és jutá-
nyosan állítatunk elő.

VÁSZON KÉSZ FEHÉRNÉMŰ

és

SZÖNYEG NAGYRAKTÁRUNK

teljes választékot nyújt

menyasszonyi kelengyék

kiszolgáltatáshoz.

Künstliche

ZÄHNE.

Mesterséges

FOGAK

betéetnek:

FRIEDMANN L.-nél

N.-Várad-utca 2086. Hutflész-ház,

Egy fog 2 frt.

5 évi jótállással.

Egy fogsor 25 frt.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a tisztelt építész
urakat, valamint a n. é. közön-
séget értesíteni, hogy üzletemben
a legkitünőbb gyártmányu

agyag és majolika kályhákat

bevezettem és egy nagyobb sza-
básu felállított minta-kályha,
valamint készlet-raktár fölött ren-
delkezem.

Tekintve, hogy gyárosom a
**legügyesebb és legmegbízha-
tóbb kályhaszerelőjét** bocsjá-
totta rendelkezésemre, azon kelle-
mes helyzetben vagyok, hogy t.
vevőim igényeinek tökéletesen megfelelhettek.

Midőn a t. építész urakat, valamint a n. é.
közönséget

agyagkályha raktáram

megtékinzése czéljából alázattal meghívom, egyuttal felhívom figyel-
müket legdusabban felszerelt

VASKÁLYHA RAKTÁRAMRA

fa-, szén- és koksztűtésre.

Képes árlapok bérmentve.

Tisztelettel

TÓTH GYULA

előbb Tóth Lajos és Társa

Debreczen, városháza sarkán.